

BELÜGYMINISZTERIUM

ÖNKORMÁNYZATOK FINANSZÍROZÁSA

Előadó: Vadászné Egegi Mária
Dátum: 2017. május 9.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

2017. évi finanszírozás rendszere

A **feladatalapú finanszírozási rendszer** bevezetését követően 2017-ben is folytatódott a támogatási struktúra finomhangolása, megszilárdítása, melynek eredménye, egy **stabil finanszírozási rendszer lett.**

- működik a „**Beszámítás**” és a pozitív irányú „**Kiegészítés**” rendszere
- bevezetésre került a „**Szolidaritási hozzájárulás**”
- továbbra is léteznek a pályázati úton igényelhető **fejlesztési támogatások:**
  - Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása
  - Óvodai, iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztés, felújítás
  - Belterületi utak, járdák, hidak felújítása
  - Óvodai kapacitásbővítést célzó beruházások támogatása
  - Önkormányzati étkeztetési fejlesztések támogatása

2017. Évi finanszírozás rendszerrel kapcsolatban várható változások

- **Egységes óvoda-bölcsőde kivezetése** várhatóan egy évvel - 2018. szeptember 1-jéig – **tolódik**, a támogatás biztosított lesz a feladat-ellátáshoz
- **Mini bölcsődék létrehozásának támogatása**, amely által az önkormányzatok meg tudnak felelni az új jogszabályi előírásoknak
- **A 2 ezer lakos alatti, 12 ezer forint/fő adóerő-képességet meg nem haladó adóerő-képességű települési önkormányzatok kis összegű fejlesztéseinek támogatása** (1 944,8 millió forint előirányzat).
- Egyéb kisebb várható módosítások:
  - támogatás biztosítása a **Településképi Arculati Kézikönyv** készítéséhez,
  - óvodában a minősített segítők kiegészítő támogatásának megteremtése

2017. Évi finanszírozás rendszerrel kapcsolatban várható változások

A **minimálbér és a garantált bérminimum** emeléséből, valamint a szociális hozzájárulási adó csökkentéséből adódó bérintézkedések 2017. évi hatások **kompenzációja**:

- az önkormányzati alrendszer **települési szinten az intézményrendszer egészét figyelembe véve** kerül vizsgálatra,
- azon önkormányzatok részesülnek **támogatásban, ahol**
  - a többletkiadások meghaladják a megtakarítások összegét és
  - a település gazdasági helyzete a különbözet kigazdálkodását nem, vagy nem teljes egészében teszi lehetővé.

ezer forintban

Megnevezés \ Év	2016 (ezer Ft)	2017		2018	
		emelés	ezer Ft	emelés	ezer Ft
minimálbér	111	15%	127,5	8%	138,0
garantált bérminimum	129	25%	161,0	12%	180,5

2018. évi finanszírozás rendszer tervezete

A helyi önkormányzatok központi alrendszerből származó 2018. évi forrásai

A helyi önkormányzatok **működéséhez és ágazati feladatainak ellátásához** a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 117. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint nyújtandó támogatások jogcímeit a **2. melléklet** szerint állapítja meg.

Működési és felhalmozási támogatást állapít meg a helyi önkormányzatok által ellátandó **3. melléklet** szerinti feladatokra. A 3. melléklet szerinti támogatások többnyire **felhasználási kötöttség mellett** nyújthatóak.

A helyi önkormányzatokért felelős miniszter az államháztartásért felelős miniszter, illetve a támogatás jellegétől függően a feladatkörrel rendelkező miniszter egyetértésével a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezetben - az **1. mellékletben szereplő címek, valamint a 2. és 3. mellékletben szereplő, önkormányzatok által igényelhető jogcímek között és azokon belül - átcsoportosíthat.**

Közzolgálati tisztviselők illetményalapja

A közzolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 132. §-a szerinti **illetményalap** a 2018. évben **38 650 forint**.

A helyi önkormányzat **képviselő-testülete rendeletben** a 2018. évben – az önkormányzat **saját forrásai terhére** - a képviselő-testület hivatalánál foglalkoztatott **köztisztviselők vonatkozásában** - a közzolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltaktól eltérően - az (1) bekezdésben meghatározottnál **magasabb összegben állapíthatja meg** az illetményalapot.

A magasabb illetményalap szerint megállapított havi illetmény **nem haladhatja meg** a Központi Statisztikai Hivatal által hivatalosan közzétett, a tárgyévet megelőző évre vonatkozó **nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset tízszeresét**.

Személyi illetmény esetén e bekezdés szabályai akként alkalmazandók, hogy **pótlék** ez esetben **sem fizethető**.

2018. évi finanszírozás rendszer tervezete

A költségvetési törvény tervezete alapján IX. fejezet 2018. évi főösszege **695,6 milliárd forint** (2017-hez képest **+ 54,4 milliárd forint**).

A többlet összetevői:

- **minimálbért és garantált bérminimumot érintő intézkedések és szociális hozzájárulási adócsökkentés kétéves (2017-2018) hatása: + 17,0 milliárd forint**
- **egyéb bérintézkedések** (pl. polgármesteri béremelés, óvodai segítők 7+3%-os béremelése, óvodapedagógusok minősítésének többletköltsége, szociális béremelések, kulturális illetménypótlék) hatása: **+ 25,1 milliárd forint**
- fejlesztési többletek, bölcsődei feladatfinanszírozás kialakításának többlettámogatása, egyéb kisösszegű pluszforrások: **+ 12,3 milliárd forint**.

Előirányzatok alakulása 2017-2018

N o.	Megnevezés	Eredeti előirányzat a Magyarország 2017. évi központi kölségvetési törvénye szerint	Eredeti előirányzat a Magyarország 2018. évi központi költségvetési törvény-tervezete szerint
1.	A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása		
2.	A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	148 816,9	156 437,3
3.	A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	184 378,4	192 632,7
4.	A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	198 548,0	234 627,5
5.	A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	31 247,6	38 482,6
6.	A helyi önkormányzatok működési célú kiegészítő támogatásai	45 368,5	48 651,0
7.	A helyi önkormányzatok felhalmozási célú kiegészítő támogatásai	32 746,0	24 736,2
	Mindösszesen	641 105,4	695 567,3

Tervezet szerinti erőforrások 2018-ban

Főbb prioritások:

- a feladatfinanszírozás talaján a feladatok **jobb színvonalú ellátás**ának segítése
- kiemelt forrásbiztosítás a **gyermekek napközbeni ellátásához**
- a szolidaritás erősítése, a **gyengébb** jövedelemtermelő önkormányzatok **kiemelt támogatása**
- **forrásbiztosítás a kormányzati bérintézkedésekhez:**
  - a **minimálbér és garantált bérminimum** emelés, illetve szociális hozzájárulási adó csökkentés kétéves hatása beépül az alaptámogatásokba
  - az **ágazati bérintézkedések** (pl. polgármesteri bér, szociális ágazati pótlék, kulturális bérpótlék stb.) forrása rendelkezésre fog állni.

Beszámítás – kiegészítés 2018-ban

2013. óta a beszámítás rendszere **differentiáltabb** módon szolgálja a **kiegyenlítést**:

- **12 501 forint alatti** egy lakosra jutó adóerő-képesség esetén beszámítás **nem érinti** az önkormányzatokat, (10 000 Ft/fő és 12 500Ft/fő között 0 %)
- **10 000 forint és az alatti** adóerő-képesség esetén **kiegészítést** is kapnak a települések –mértéke **emelkedik** (7000 Ft/főig 40%, 10000Ft/főig 25%-ra)
- **12 500 forint felett sávosan** jelentkeznek az elvonás, a támogatások csökkentése.

A levonandó számított bevétel az iparüzési adóalap **0,55 %-a**, beszámítás **sorrendje változatlan**.

Az **iparüzési adórendelettel** sem 2015. július 1-jén sem 2016. július 1-jén **nem rendelkező** önkormányzatok esetében a **kiegészítés** mértéke a táblázat szerinti mérték **50%-a**.

A közös hivatal **székhelye** esetén a rá irányadó %-os támogatáscsökkentés továbbra is **10 százalékponttal kisebb**.

Szolidaritási hozzájárulás 2018-ban

Bevezetésének oka az önkormányzatoktól elkerülő **köznevelési működtetési** feladatok ellátásához szükséges **források** az államháztartáson belüli **átrendezése** volt, e mellett

- **jövedelemkülönbség mérséklő** szerepet is betölt,
- jelentős részben szolgálja
  - az alacsonyabb jövedelmi helyzetű önkormányzatok **kiegészítő támogatását**
  - a **bérintézkedések miatti többlettámogatások biztosításának** lehetőségét.

Szolidaritási hozzájárulás **alapja** a támogatáscsökkentés **beszámítás alapját meghaladó része**.

Budapest Főváros Önkormányzatának kivételével a **32 000 forint feletti** egy lakosra jutó adóerő-képességgel rendelkező települési önkormányzatokat **érinti**.

Szolidaritási hozzájárulás 2018-ban

2018. évi törvényjavaslat alapján **kategóriákban változások** történtek, továbbá **emelkedtek a mértékek**.

Hozzájárulás mértéke:

32 001 - 36 000 Ft/fő adóerő-képesség esetén	25 %
36 001 - 50 000 Ft/fő adóerő-képesség esetén	50 %
50 001 - 75 000 Ft/fő adóerő-képesség esetén	80 %
75 001 - 100 000 Ft/fő adóerő-képesség esetén	95 %
100 001 - Ft/fő feletti adóerő-képesség esetén	100 %

A többletbefizetések várható **összegével** a **IX.** Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet **kiadási előirányzata megemelkedett**, így a jobb jövedelmi pozícióval rendelkező önkormányzatok ezzel is támogatják az önkormányzati **feladatok megfelelő finanszírozását**. E többletek elsősorban a már jelzett **bérintézkedések fedezetéhez** járulnak hozzá.

Polgármesteri illetmény támogatása

3,1 milliárd forint előirányzat szolgál

- polgármesteri illetmény és tiszteletdíj, összegének különbözetéhez,
  - szociális hozzájárulási adó összegéhez
- biztosított támogatásra.

A támogatás a **32 000 forint egy lakosra jutó adóerő-képességet meg nem haladó** adóerő-képességű települési önkormányzatokat illeti meg

- a tényleges különbözet és
- az önkormányzat egy lakosra jutó adóerő-képessége szerint.

- **24 000 forint** egy lakosra jutó adóerő-képesség **alatti** adóerő-képességgel rendelkező önkormányzatok az emelkedés **100 %-ára**
- **24001-32 000 forint** egy lakosra jutó adóerő-képességgel rendelkező önkormányzatok az emelkedés **25%-ára** jogosultak.

(**2017. évben** rövidesen biztosított lesz az illetményemelés fedezete)

Köznevelés 2018.

A települések **fő feladata** a köznevelés területén a 2018. évben is az **óvodai ellátás biztosítása**.

E feladathoz – a 2017. évhez hasonlóan – **négyelemű finanszírozást** biztosít a központi költségvetés:

- **átlagbérialapú** bértámogatás jár a **pedagógusok és a nevelőmunkát közvetlenül segítő** jogszabályi előírások alapján elismert létszáma alapján,
- **kiegészítő** támogatás jár az óvodapedagógusok **minősítéséből** és a pedagógus szakképzettséggel rendelkező, a nevelőmunkát segítő **Pedagógus II. fokozatba történő átsorolása** miatti többletkiadásokhoz, létszámuk alapján,
- **óvodaműködtetési** támogatás szolgálja a **nem szakmai** dolgozók **bérének** és az intézmény **szakmai eszközei** beszerzésének, **dologi** kiadásainak támogatását,
- a **bejáró** gyermekek utaztatásához is forrást kapnak az érintett települések.

Köznevelés 2018.

192,6 milliárd forint támogatás (+ 8,2 milliárd forint)

Az ágazat 2018. évi támogatásai mértékeiben alapvetően a **bérintézkedések hatásai** miatt történnek változások.

- **2017-ben** összesen **6,4 milliárd forint** kiegészítő támogatás a pedagógus **életpálya hatálya alá nem tartozó az óvodapedagógusok munkáját segítőik** számára (korábbi döntésnek megfelelően, a Kjt. szerinti garantált illetmény 110%-ának eléréséhez)
- a költségvetési törvénynek 7% + további 3% munkáltatói döntésen alapuló **illetményemelés** fedezetét kell biztosítania.
- emellett e munkavállalók esetében is jelentkezik a **garantált bérminimum** 2018. évi emelésének, illetve a **szociális hozzájárulási adó csökkentésének hatása.**
- **2018. évben** ez a támogatás (**szintrehozással**) beépül az **alaptámogatásba** (2017. évi 1 800 000 Ft/fő **2 205 000 Ft/fő** összegre növekszik)

Köznevelés 2018.

A **pedagógus életpálya öt lépcsőben** került bevezetésre (2013-2017. évek között), **2018-ban** az ehhez kapcsolódó forrásokban **már csak:**

- a szintrehozás,
- a minimálbér és garantált bérminimum emelés és
- szociális hozzájárulási adó csökkentés (összességében 1,3 milliárd forinttal csökkenti az előirányzatot)

összevont hatásának beépítése jelent változást.

Az **óvodaműködtetés** költségeinek ellentételezésére szolgáló támogatás fajlagos összege 81 700 forint/ellátotti létszám.

A tervezet továbbra is biztosítja, hogy a valós önkormányzati kiadási adatok és az igénylők száma ismeretében – az előirányzat túllépése nélkül – a helyi önkormányzatokért felelős miniszter és az államháztartásért felelős miniszter 2017. december 22-éig dönthessen **kiegészítő támogatás** biztosításáról.

Szociális és gyermekjóléti ellátás 2018.

234,6 milliárd forint támogatás (+ 36 milliárd forint)

Önkormányzatok szerepe alapvetően továbbra is az **alapellátások biztosítása**. Kiemelt célkitűzés a **versenyképes fizetések** elérése.

Kiemelt területek:

- **bölcsődei** ellátás, (2017-től intézményrendszer strukturális átalakítása valamennyi településen kötelező feladat lesz a bölcsődei ellátás, ahol erre igény mutatkozik)
- intézményi **gyermekétkeztetés**,
- **szociális szakosított** ellátások

Bölcsődék, mini bölcsődék finanszírozási rendszere alapvetően megváltozik, itt is megjelenik a **két elemből álló feladatalapú finanszírozás**:

- szakmai dolgozók elismert létszámához kapcsolódó **bértámogatás**,
- az alacsonyabb (32 000 forint/fő adóerő-képességet meg nem haladó) jövedelmi helyzetű önkormányzatok bölcsődei **működéssel** kapcsolatos üzemeltetési támogatása.

Szociális és gyermekjóléti ellátás 2018.

- A 2016. évi bérmegállapodás szerinti 2017. és 2018. évi **minimálbér és garantált bérminimum** emelés, továbbá a szociális hozzájárulási adó csökkenésének ezt a területét érinti leginkább, az ágazatban összesen **17,2 milliárd** forint **többletkiadás** beépítése történik meg az egyes támogatásokba.
- A törvényjavaslat **16,5 milliárd** forint összegben nyújt támogatást szociális ágazati összevont **pótlék** kifizetésére. Az előirányzat emelkedése **elsősorban a felsőfokú** végzettségű alkalmazottaknál megvalósuló pótlékemelés miatt következett be.
- **43,6 milliárd** forintot biztosít a **szociális alapszolgáltatási és gyermekjóléti** alapellátási feladatokra,
- további **36,6 milliárd** forinttal járul hozzá a **bölcsődei** ellátás támogatásához
- **szociális szakosított** ellátásokra (idősek, hajléktalanok bentlakásos ellátása), valamint a gyermekek átmeneti gondozására **23,6 milliárd** forint áll rendelkezésre.

Szociális és gyermekjóléti ellátás 2018.

Intézményi gyermekétkeztetés támogatása jogcímen a 2017. évinél nagyobb, **72,6 milliárd** forint összeg,

2016-tól a hátrányos helyzetben lévő gyermekek valamennyi tanítási szünetben térítésmentesen egyszeri déli főétkezésben részesülhetnek. Rászoruló gyermekek **szünidei étkeztetés**ének támogatása jogcímen közel **6,7 milliárd** forint összeg áll rendelkezésre,

A forrás **összességében 5,4 milliárd forinttal több** mint a 2017-ben, oka:

- **minimálbér és garantált bérminimum** emelése,
- a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** jövedelmi határának módosítása, aminek eredményeképpen több gyermek fog ingyenes étkeztetésben részesülni.

A **kieső térítési díjbevételek** ellentételezése érdekében az **előirányzat** emelkedik.

Kulturális ágazat 2018.

A szabályozás alapvető változatlansága mellett az előző évben bevezetett struktúrát követi.

- **kulturális javak védelmére, a muzeális intézményekre, a közművelődési és a nyilvános könyvtári ellátásra** a 2017. évinél 2,4 milliárd forinttal magasabb összeg, **22,0 milliárd** forint fordítható. A többlet a kormányzati bérintézkedések, a minimálbér és a garantált bérminimum emelés, valamint a szociális hozzájárulási adó csökkentés hatásának kompenzálására szolgál.
- 2017 januárjától bevezetett **kulturális illetménypótlék** 2018. évi forrásaként **célzottan 3,6 milliárd** forint előirányzat szerepel. A települési önkormányzat a támogatásra **akkor jogosult**, ha a kulturális illetménypótlék **teljes összege tényleges bérnövekedésként** jelenik meg.
- **előadó-művészeti** szervezetek támogatására összességében mintegy **12,9 milliárd** forint biztosított.
- nemzeti minősítésű színházak támogatása 110,0 millió forinttal, szimfonikus zenekarok működésére 1,1 milliárd forinttal emelkedik..

A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai

I. Működési célú támogatások

- 2. A **kéményseprő-ipari közszolgáltatás** helyi önkormányzat általi ellátásának
- támogatása (100,0 millió forint) **közszolgáltatási szerződés lejártáig** a közszolgáltatást biztosítja
- 6. **Jó adatszolgáltató** önkormányzatok támogatása (50,0 millió forint)
- 8. A **nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz** ideiglenes begyűjtésére kijelölt közérdekű közszolgáltató **meg nem térülő költségeinek** támogatása (280,0 millió forint) önkormányzatokért felelős miniszter a **MEKH** javaslatát követően dönt
- 9. A települési önkormányzatok **szociális célú tüzelőanyag** vásárlásához kapcsolódó támogatása (3 000,0 millió forint) **5000 fő lakosság számot meg nem haladó** települési önkormányzat
- 10. Önkormányzatok **rendkívüli támogatása** (11 000,0 millió forint) **működőképességük megőrzése** vagy egyéb, a feladataik ellátását veszélyeztető helyzet elhárítása érdekében **folyamatosan, de legkésőbb tárgyév december 10-éig**

II.2. Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések

- a) Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása
- b) Óvodai, iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztés, felújítás
- c) Belterületi utak, járdák, hidak felújítása

A támogatás **bruttó összeg**, amelyből ÁFA nem igényelhető vissza.

Pályázati célok	Rendelkezésre álló keretösszeg millió Ft	Maximálisan igényelhető támogatás összege millió Ft
1.a)	2 000	30
1.b)	500	20
1.c)	2 500	fővárosi kerületi önkormányzatok: 50 megyei jogú városok: 40 10 000 fő lakosságszám feletti települések 30 10 000 fő lakosságszám alatti települések 15

II.2. Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések

Pályázók köre

- **intézményfejlesztés** alcél esetében települési önkormányzat, illetve társulás székhelye szerinti települési önkormányzat az **általa fenntartott** intézmény vagy egészségügyi alapellátást biztosító épület vagy helyiség fejlesztésére, felújítására, amely **100%-os önkormányzati tulajdonban van**.
- **sportfejlesztés** alcél esetében települési önkormányzat a **tulajdonában lévő**, sportlétesítményként üzemelő létesítmény fejlesztésére, felújítására, illetve új sportlétesítmény létrehozására
- **útépítési** alcél esetében a települési önkormányzat – Budapest Főváros Önkormányzata kivételével – a közigazgatási területén, **tulajdonában lévő** út, híd és járda felújítására, karbantartására igényelhet támogatást.

II.3. Önkormányzati étkeztetési fejlesztések támogatása

Előirányzat: 2, 0 milliárd Ft

Települési önkormányzat pályázati úton támogatást igényelhet az **általa fenntartott és működtetett**, a bölcsődei vagy óvodai gyermekétkeztetést kiszolgáló

- új konyhák és kiszolgáló létesítmények létrehozására,
- az önkormányzat **tulajdonában álló** konyhák és kiszolgáló létesítmények
  - kapacitásbővítésére,
  - fejlesztésére, valamint
  - a feladat ellátásához szükséges eszközök beszerzésére.

Az igényelhető **maximális támogatás** mértéke **40,0 millió** forint, azzal, hogy az **egy** bölcsődés vagy óvodás **ellátottra jutó** támogatási igény **nem haladhatja meg a 800 000 forintot**.

Államháztartásért felelős miniszter dönt.

II.6. Mini bölcsődei férőhelyek kialakításának támogatása

Előirányzat: 1,5 milliárd forint

Az előirányzatból **pályázati úton** támogatást igényelhet mini bölcsőde kialakítására

- a 10 000 főnél kisebb lakosságszámú,
- 20 000 forint egy lakosra jutó adóerő-képességet meg nem haladó települési önkormányzat, amennyiben
- a településen **nem működik** bölcsőde, mini bölcsőde, továbbá
- a település **3 év alatti** lakosainak száma **meghaladja a 40 főt**.

Az igényelhető **maximális** támogatás mértéke **10,0 millió forint**.

A támogatásról az **államháztartásért felelős miniszter dönt**.

A vissza nem térítendő támogatás folyósítása előfinanszírozás keretében, egy összegben történik.

V. VIS MAIOR TÁMOGATÁS

Előirányzat: 7,7 milliárd forint

- **szabályait** a vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól szóló **9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet** írja elő
- a helyi önkormányzatok egyes természeti károkból adódó, **indokolt és szükséges** védekezéssel összefüggő kiadások **részbeni vagy teljes** megtérítése,
- a helyi **önkormányzat tulajdonában** lévő építményben **vagy**
- az állam tulajdonában és a helyi önkormányzat **vagyonkezelésében** lévő,
- **kötelező feladatellátást szolgáló** épületben okozott kár
- **katasztrófavédelmi szúnyoggyérítéssel** összefüggő kiadások részbeni támogatása

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE